Річник XL. Число 58. Хуст, четвер, 16. березня 1939. 20 с.

НОВА СВОБОДА

ОРГАН УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ОБЄДНАННЯ

КАРПАТСЬКА УКРАЇНА

САМОСТІЙНА,

СУВЕРЕННА ДЕРЖАВА

Не дивлячись на напружені відносини між нашим народнім військом „Карпатською Січчю“ й армією наша влада і посли до сойму були весь день учора в перманенції. Дополудня відбуваються наради в приватному помешканні Батька премера Волошина. Ніхто не перестає працювати Радіо стало голосить нові й нові вістки. Словаччина стає самостійною державою. Куди нам? Що ми маємо робити?

Наші провідні мужі не тратять переспектив і реально-логічних поглядів на стан річей. Конфлікт між нашим народнім військом і армією покищо залишаються в стороні бо мають більше важні завдання.

За такої атмосфери сходяться о 4 годині пополудні у владній будові біля славного хустського замку на спільну пораду наша дотеперішня влада, посли до карпато-українського сойму і члени проводу УНО. В двох малих кімнатках повно гостей. Тут і провідники нашої „Січі“, заграничні журналісти, фоторепортер Лисяк, що його сина розстріляла чеська солдатеска 14 березня у вівторок й багато інших. Редактор Таркович записує імена осіб, що хочуть почути проголошення Карпатської України самостійною, суверенною державою. На вулиці перед владною будовою стоїть велика маса народу.

Батько премер Волошин говорить телефонічно з генералом Сватком, що його іменовано головним командантом збройних сил Карпатської України, якому дає наказ боронити наші границі від завіхань мадярських банд. Генерал Сватек відповідає, що границі будуть боронені до останнього вояка.

Батько премер входить в студіо радіо висильні, що находиться тут-же у владній будові. Він проголошує слідуюче:

Громадяни й громадянки Карпатської України!

Рішенням словацького сойму була проголошена незалежність Словаччини. Тим була змінена й заграничка ситуація Карпатської України, яка рішенням нашого сойму буде ще офіційно проголошена

незалежною державою.

До остаточного рішення сойму наша влада вже тепер цю нашу назалежність проголошує.

Склад уряду Незалежної Карпатської України:

Премєр - **Др Августин Волошин**

Заграничні справи - **Юліян Ревай**

Внутрішні справи - **Др Перевузник**

Господарство - **Степан Клочурак**

Фінанси, комунікація - **Др Юлій Бращайко**

Здоровля, соціяльна опіка - **Др Долинай**

Маси народу вітають це проголошення бурхливими оваціями. Після виступають інші наші провідники, як директор друкарні Федір Ревай, що його чеська солдатеска арестувала 14 березня ранком як якогось злочинця, катувала й знущалась над ним.

Те, за чим тисячеліття прагли найкращі сини карпато-українського народу — сьогодні стається залізною дійсністю, викупленою кровю молодих героїв.

Карпатська Україна самостійна, вільна держава! Ця обставина диктує нам негайно стати на її охорону, боронити її всякими методами.

Перше завсе ми мусимо вдержати зразковий порядок внутрі нашої держави, щоб наші державні мужі могли спокійно працювати.

Січовики по селах і містах! Робітники й карпато-українське селянство! Удержуйте всюди порядок і спокій.

Нам засвітила зірка волі. Не вірьте паникарям. Карпатська Україна вдержиться.

Нам іде на поміч великий німецький народ з його славною армією. Ця армія вже зайняла Чехію й Мораву. Вона наближується до наших кордонів.

Будьте спокійні. Тримайте свої нерви на ланцюгу. Свою енергію зберігайте, бо в Карпатській Україні буде її дуже потрібно. Слухайте наказів своєї влади і виконуйте сумлінно свої дотеперішні обовязки.

Голови догори!

Андрій Патрус.

Чехо-Словацької федеративної республіки немає більше

Залізна німецька армія заняла Чехію та Моравію

Західні великі держави спокійно дивляться на дальший розвиток подій

ДЕМАРШ БЕРЛІНУ В БУДАПЕШТІ

Нові події в Европі

(Хуст, 15. III.) Ще в минулому році говорилося по всій Европі, що місяць березень принесе особливо в Середущій Европі неочикувані події. Зрозуміла річ, що ніхто не знав, які саме ці події будуть, кожний думав на війну, яка має знов змінити мап Европи. Та тепер немає війни, але наступив час повної втрати самостійности чеського народу. Від сьогодні перестала існувати чехо-словацька федеративна республіка українців, чехів та словаків. Нещасливий чеський народ. Був і є він працьовитий, спокійний, скромний, але його політики впродовж двадцятьох років вели погубну політику, яка мусіла скінчитися катастрофою.

Пророцтво міністра закордонних справ колишньої Чехо-Словаччини, дра Хвалковського

»Нова Свобода« свого часу подала промову міністра закордонних справ колишньої Чехо-Словаччини, яку він виголосив на засіданні редакторів та секретарів чеської Народньої Єдности. Міністер Хвалковський між іншим сказав, що ґаранція границь федеративної держави залежить від заведення порядку в федерації та що зза непорядку, Мінхен може статися вступом до повної катастрофи держави. Сповнилося. Катастрофа уже тут, Чехія та Моравія із-за непорядку втратила свою самостійність.

Як дійшло до катастрофи

Після віденського рішення українці та словаки надіялися, що Прага порозумнішає й поступить з нами коректно, чесно і отверто, визнає нашу суверенність над Карпатською Україною. І справді в перших тяжнях після віденського рішення здавалося, що Прага порозумнішала і ми, українці, словаки та чехи у зменшеній спільній домівці будемо жити собі спокійно та в згоді. Але старий дух із Праги не щез. Навпаки, він останніми місяцями почав скріплюватися і Прага намість порядку, почала заводити хаос, знепокоювати словаків та українців. Та досить споминів. Фактом є, що Прага слова Хвалковського, які він приніс з відвідин у Берліні, розуміла так, що в федерації знов треба завести зненавиджений централізм, поборювати національні групи словаків та українців. А світ це бачив, бачили це українці і словаки та ніяк не могли зрозуміти змісту заводжування такого порядку.

Міністр Хвалковський і президент Гаха в Берліні. Наслідки цих відвідин

На Мораві цими днями дійшло до гострого зудару між чеським та німецьким населенням, проллялась кров, впали мертві, були ранені. Поруч з цим дійшло до відомих подій в Братіславі та в Хусті, і тут проллялась кров, впали мертві, були ранені. І коли Німеччина про ці непорядки, які деякі »політики« називали заводжуванням порядку, довідалася, офіційно покликала президента колишньої федерації та міністра Хвалковського до Берліну. Немаємо точних інформацій про розмови цих дипльоматів з представниками Великої Німеччини, але фактом є, що сьогодні вранці залізна німецька армія почала окуповати Чехію та Моравію і коли ці рядки вийдуть з друку, німецька армія вже довершить окупацію цих країн.

А що на це кажуть Франція та Анґлія

Фактом є, що Англія і Франція з тривогою дивилась на дальший розвиток післявіденської Чехо-Словаччини. Перед ними не було тайною, що в федерації немає людей, які б могли повести консолідаційну політику. І тому тепер французька й англійська преса обмежуються тільки на констатування фактів. Французи і англійці раді, що Німеччина тепер знов звернулася на схід Европи. Крім цього Німечина має рацію, коли проводить окупацію території колишньої федерації, бо це робить за згодою празького уряду, президента республіки і міністра Хвалковського.

СЛОВАЧЧИНА Й КАРП. УКРАЇНА

Словацькі політики, які після віденського рішення також надіялися, що спокійно можуть жити собі в федерації, переконалися, що вже нічого не вяже їх з Чехією й цими днями, після нападу чеського централізму на Братіславу, проголосили самостійність під протекторатом Великої Німеччини. І наш уряд на чолі з Батьком нашого відродження це саме проголосив. Ми самостійна карпатська Україна вільна держава під протекторатом Великої Німецької Нації!

Німецькі війська займають тепер усю колишню Чехо-Словацьку федерацію і є тільки питанням годин, коли вони прибудуть на Карпатську Україну. Отже хай живе вільна Карпатська Україна!

Хай живе Великий Німецький Народ і вождь Гітлер!

ПРОТЕСТ БЕРЛІНА В БУДАПЕШТІ

Як з достовірного джерела довідуємося, німецький уряд в звязку з мадярським наміром напасти на Карпатську Україну вислав до Будапешту гостру ноту, в якій звертає увагу мадярського уряду на те, що Мадярщина немає ніякого права на територію Карпатської України та що збройний напад мадярської армії на нашу територію мав би для Мадярщини небажані наслідки.

Карпатська Україна є поза небезпекою! З нами Велика Німеччина!

УВАГА

Бувші військові старшини, підстаршини і вояки голосіться

При міністерстві війська в Хусті утворився ґенеральний штаб під проводом полковника Єфремова. Формується армія Карпатської України. Всі бувші військові старшини, підстаршини і вояки, голосіться до головної команди армії і тому хай не буде ні одного вишколеного вояка, щоб не заоферував свої прислуги своїй Державі. Служили ми цісарам, всяким чужим президентам, то послужім тепер свому народові.

Вояки, вас кличе рідна Держава.

Німецьке військо приходить в Карпатську Україну

Окружний начальник з Великого Березного перед кілька хвилинами телефонував до влади в Хусті, що в Пряшові виладовало з потягів німецьке військо і їде військовими автами нам на поміч. Цю вістку приймаємо з великою радістю.

Вже нині виставка весняної обуви і панчох в склепі БАТЯ

896

ДРУГІ КРУТИ

(Хуст, 15. III.) За 20 років свого панування над нами нераз нам »браття« показали свій хист і розум і братерські почування і такт і культуру і гуманність. Але те, що сталося історичного дня 14. березня, перейшло міру, а навіть думку кожного, хто бачив хоч частину того, що ці браття потрафили доказати. Неодин чехофіл (а їх між українцями чимало) викорегував свій погляд, отверезів, виздоровів від своєї політичної недуги, чехофільства.

Стріляння ззаду до безборонних цивільних (прим. фільмовий майстер Лисяк, українець з Америки) а навіть до дітей, а також до тих неозброєних січовиків, які перед нападом рятувалися утечою а яких січено кулеметами, а потім вязано й катовано та добивано — все це свідоцтво неабиякої культурности й »гуманіти«.

Та не було тут дива з солдатески, що доказувала »чудес«; на то вона й солдатеска. Але поведінка старшин — »дустойніку« а навіть лікарів просто оголомшила. Конкретний приклад:

Чеська санітарна військова обслуга не подавала помочі раненим січовикам навіть тоді, коли ці вже були вибиті зі своїх позицій і зайняті. Ескорта, вояки, котрі відводили ранених на »відповідні місця« дозволяла навіть цивільним »братшім« виявити свою »хоробрість«. Що діялось на тих »відповідних місцях« не маємо слів, ані виразів переповісти: Вибивання зубів, ломання ребер, товчення кольбами карабінів-крісів та інші просто неймовірні знущання — ось чини, якими прославилися того дня »найкультурніші словяни« в Хусті.

Щоб не мазати кровю військових санітарних возів, відвожувано ранених і навіть смертельно ранених січовиків і цивільних на брудних тягарових автах до лічниці в Кривій (3-4 км. від Хусту), не давши їм жадної фахової санітарної помочи. Легче ранені накладали на авта тяжко й смертельно ранених своїх товаришів.

Січовик з перестріленою рукою чи ногою помагає висадити на авто свого тяжко раненого товариша. Сяк-так перевязані ранені стікають кровю по дорозі до шпиталю. Здавалося б, що хоч тут вийде їм на поміч персонал лічниці — сестри - лікарі. Нічого подібного. І тут мусять ранені самі злазити з авт і самі зтягати з них своїх уже напів мертвих друзів.

Капелян Січи, о. С., котрий прийшов сюди, щоб подати останню потіху й надію умираючим останньою сповіддю, видячи ту картину, просить чеського старшину-майора, щоб він як офіцер постарався о негайну поміч раненим. »Ать свінє хціпа« — буркнув собі пан майор і відвернувся з погордою.

Подібне зрозуміння для наших ранених має також старший лікар лічниці в Кривій. Він не тільки не спішить з лікарською допомогою, але навіть священикові не дозволяє висповідати тяжко ранених. Коли о. С. став просити пана старшого доктора, щоб він ласкаво дозволив побачитись йому з умираючими, пан доктор крикнув: »Вен з касарен! Марш одсуд!« Коли-ж капелян Січи не уступався і таки настоював, щоб йому була дана можливість висповідати конаючих, пан доктор закликав вояка, який витягнув револьвер і так випровадив нашого священика аж за ворота касарні.

От така то »гуманність«, от-таке словянство й братерство!...

Ходять чутки, що багато мертвих одтягнено й кинено »лицарями« у Тису. Цей факт ще не перевірений, але з поведінки »братів« та вищенаведених фактів не виглядає і це не правдоподібним.

Другі Крути від других словян записує історія!

НІМЕЧЧИНА НЕ БАЙДУЖНА

(Прага 14. III.) »Німецька пресова служба« у Празі подає: »Спокійна оцінка в німецькій пресі ситуації в Чехословаччині під враженням останніх подій в Словаччині та Карпатській Україні основно змінилась. Поступовання празького уряду гостро критикується. Німецька преса констатує, що психольогічна зміна, яка заіснувала частинно у чехів по жовтневих подіях, не втрималася і не стала постійною. Передусім події від початку цього року виказали, що чехи не хочуть зректись позицій, які втратили під натиском дійсности, та намагаються їх відзискати іншим шляхом. Насамперед думала Прага, що зможе тероризувати німецьку національну групу на бенешівський лад, а далі пробувала в Карпатській Україні завести безпосередню чеську владу фізичним натиском і військовою та поліційною силою. Вкінці вдарили чехи й на Словаччину, не щадячи і німців.

Німеччина не може байдужно і без журби глядіти на поворот чехів до давних метод і давного психічного стану. Цілю започаткованої в Мінхені та продовжуваної у Відні політики було, надати відносинам з середущій Европі новий напрямок, який не пригадував би колишнє положення на Балкані. Німецька преса присвячує найбільшу увагу подіям в Карпатській Україні та Словаччині. По чиїй стороні є симпатії Німеччини в конфлікті між чехами і карпатськими українцями й словаками не важко пізнати. В офіційних колах не вкривають погляду, що Німеччина не може залишатись байдужною супроти акції чехів в Хусті й Братіславі. Зокрема завважується, що Німеччина має обовязок не лише ізза самозрозумілого заінтересування долею німців в тих краях, але також на основі віденського арбітражу, подбати про лад і порядок на чехо-словацько-українській території.

Перед проголошенням італійських домагань

(Париж 15. III.) В паризьких політичних і дипльоматичних колах вичікують промову, яку виголосить Муссоліні для 26. березня у великій фашистській раді. Є переконаний, що в тій промові проголосить Муссоліні офіційно домагання Італії до Франції. В Парижі твердять, що італійський уряд перед кількома днями прохав Англію передати до відома Франції італійські домагання. Отже Англія знає ті домагання. Італія вважає їх мінімальними і жадає негайного сповнення. Англійський уряд має бути тої думки, що італійська мінімальна пропозиція є розумна і до прийняття.

Англійські промисловці в Німеччині

(Лондон 15. III.) Делеґація лондонських провідних промисловців прибула до Німеччини. В четвер зустрінеться вона в Берліні з англійським міністром торговлі Стенлаєм і державним секретарем для закордонної торговлі Гудсоном, що ведуть господарські переговори з німецьким урядом.

Італійські втрати в Еспанії

(Рим, Стефані.) Урядово подається звідомлення про втрати італійського війська добровольців в Еспанії на день 13. лютого ц. р.: 3065 вбитих, з того 272 старшин й 2763 вояків, 10.708 ранених, з того 889 старшин і 9819 вояків. Шість старшин і 361 вояків попало в полон республіканців.

Дмитро Попович:

ПІЙ XII.

Дня 12. березня б. р. відбулася коронація кард. Пачеллія — нового Папи, Пія XII.

Новий папа завжди будить велике зацікавлення, але папа цих бурхливих часів ще більше. Бути головою Церкви ніколи не було малим ділом, але тепер є прямо ґіґантичним завданням. Тому й занялася світова преса особою нового папи, що не буде злишним і для нас, щоб кожний з нас пізнав того папу, кому до рук попало ведення християнського світа.

Кардинал Пачеллі є родом з Риму і походить з давньої шляхтичної родини. Відбивається це на цілому його поводженню. Є він досить високий, стрімкий, дуже елеґантний. Обличча його є поважне, з великими очима, носить золотими рамками обняті окуляри, має високе чоло, відбиваюче талановитого великого учного. Взагалі відбивається на нім й його домашнє виховання, до якого доступило виховання у різних місцях і світ, яким кард. Пачеллі так много ходив і в якому навчився бути тим »елегантним, холодним мужом«, який так потрібний у теперішнім світі, але великий життєвий досвід злучив його з людьми, яких навчився вповні розуміти, що став вже від давна священником золотого серця, щоб став тепер головним пастирем, таким, щоб став правдивий: »пастор ангелікус«. —

Загальна опінія по цілому світі так уявляє собі нового папу, що є він: учений, дипломат, подорожний, спортовець. —

В день його вибору минуло папі Пію XII. 63 літ. Ціле його життя було повним змаганням у всіх ділянках, що приправило його на великі подорожі та до великих дипломатич. повірень, які так успішно кінчив все, що при його обранню папою світова преса з радістю квітувала, що є »він правдивий представник традиції ватиканської, який має порозуміння що до темпа сучасної доби, а рівночасно досконалий аскет«.

Тільки всемогучий Бог знає, що яке буде ще життя людства, і між якими обставинами прийдеться ширити новому папові царство Боже на землі та вести людства до земного та вічного щастя. Але то є певне, що муж, який є папа Пій XII, дасть собі ради. — Пишеться про те, що його вибір був прямо революційний поступ у виборі пап. »Дайче Алгемайне Цайтунґ« називає послідній конкляв революційним, бо вже по старій традиції держ. секретар ніколи не був вибираний папою. »Хто зайде на конкляве, як папа, вийде з нього як кардинал — говорить стара пословиця.

І це не здійснилося, бо про кард. Пачеллі твердилося, що певно буде папою, на конкляве вступив як кардинал, і вийшов як папа. Паризька газета »Л'Аубе« радісно підчеркнула, що »по двох тисяч років престіж папства є о багато живіший, ніж хоч коли інколи«.

О держ. секретареві Ватикану пишеться, що папа Сикст V. ставить до цего уряду такі вимоги: **»Мусить все знати, все читати, всьому розуміти — але не сміє нічого говорити«.** Всьому цьому відповідав кард. Пачеллі. Хто його добре знає, твердить, що є живою енциклопедією. Занимається всіми актуальними питаннями; його мудрість подивляли і найліпші дипломати. Коли говорить, говорить мало, але що скаже, то має велику вагу. Дуже радо слухає других і є найбільш уважним слухачем других. —

За святого Августина говориться, що був першим модерним чоловіком, а при тім був аскет в тісному змислі слова. Якось так є і з кард. Пачеллі. Відбивався в нім все повний, строгий аскетизм старого християнського віка а при тім був завжди одним з найелеґантніших дипломатів, який держав темпо з модерною добою, і вмів зискати серце не тільки індіян, між якими побув довший час, але і модерних американців, коли переслетів Ніяґарські водопади. —

Військовий куток

КІННОТА

Світова війна дуже змінила дотеперішню тактику кінноти. До світової війни й підчас неї кіннота всіх армій воює шаблею і списом. Атаку проводить у великих масах.

Велике число скорострілів, що з ними армії наступили до світової війни, робили кінноті при старій тактиці великі втрати. Стріли кулеметів та крісів немилосердно косили й на велику віддаль ряди атакуючої кінноти, яка раніш, ніж могла приблизитися до ворога й пустити в хід свою зброю, була переможена.

Після цих, криваво заплачених дослідів, кіннота рішила змінити стару передвоєнну тактику. Сьогодні в артилерії коні вживаються тільки, як комунікаційного засобу. Коли вона наблизиться до вогню піхоти, або до сектора, де могла б бути нападена піхотою, артилеріст чи драґун злізає з коня й воює пішки, як піхотинець. Тому в фаховій військовій литературі часто зустрічаємось з артилерією під назвою »піхота на конях«.

В модерній війні атака кінноти буде цілком виключеним випадком при нападі. Атаки великими масами вже, здається, ніколи не будуть повторятися у військовій історії і тактиці.

Після світової війни багато говорилось про те, що кінноти вже не буде потрібно. Але дійсність дивиться на це інакше. Кожна армія в сучасності потребує кінноти. Її головне завдання є: проглянути терен, придбати дані про неприятеля. Це завдання з більшим успіхом не може виконувати ніхто, тільки кіннота.

Сьогодні кіннота озброєна: крісом, пістолею, легким кулеметом, ґранатами, протитанковою зброєю, а крім того їй була залишена й стара зброя — шаблі. До кінноти бувають придіновані; моторизована піхота й артилерія, авта й танки. Так зложена кіннота називається в чехо-словацько-українській армії скорі бриґади чи дивізії.

Їздецтво старається зискати вісті про положення неприятеля, бере участь в боях, старається про сполучення й переслідує ворога. Хоронить армію від нечеканого нападу із сторони неприятеля. Коли зустрічається із слабшими ворожими частинами — веде бій, коли із сильнішими, то відступає, при чому інформує власну армію. Задержує пробивання ворога вперед. Своїм відступом часто заводить неприятеля на такі місця, що для нього можуть мати катастрофічні наслідки. Заповнює прогалини у власному таборі, які можуть настати після бою, під час офензиви воронить крила армії й задержує ворога, що проломить фронт. Часто провадить сама протиофензиву.

Сьогодні найважнішим завданням їздецтва є оточити неприятеля в тилу. В дефензивному бою творить найчастіше резерву, хоронить крила й старається про сполучення між окремими частинами армії. По уступу власної армії кіннота переводить на першу лінію, задержує ворога и хоронить перед наглими нападами піхотні частини, чим дає можливість піхоті уступити й приготовитись на новий бої. Сьогоднішня кіннота, озброєна найсучаснішою зброєю, є необхідною частиною кожної армії.

Члени кінноти в нашій армії називаються драґунами. Впізнаєте їх по жовтих стрічках та червоних їздецьких штанах.

У старі часи до кінноти могли дістатись тільки вибрані шляхтичі. Але в нашій армії приділюється до кінноти найчастіше хліборобів, що знають обходитись з кіньми.

3. **Зорґанізувати Український військово-науковий інститут імени Гетьмана Івана Мазепи.**

Військова техніка, орґанізація, економіка та військова чинність: ведення боїв, операцій а зокрема ведення модерної війни в цілому, вимагає в усіх галузях інтелектуальної підготовки, знання. Голословність, балакання, пусте танцювання на місці в справі військовій, приводять до заглибеві цілі народи і держави. В нашій добі необхідно, що б кожний член нації, який претендує на інтеліґента, чи на півінтеліґента, знав проблем модерного ведення війни та військової політики. Та нетільки інтеліґент і півінтеліґент. Військові загальні проблеми мають бути прищеплені і широким масам, бо в нашій добі веде війну та обороняє державу нетільки армія, але цілий народ. Отож, необхідна мілітаризація країни. Однак щоб змілітаризувати країну, необхідно в першу чергу створити огнища військової науки, Український військово-науковий інститут. Українці в Карпатській Україні не можуть створити академію ґенерального штабу, бо така існує в Празі, як центральна установа для всіх трьох федеративних держав, до якої приступ мусять мати й українці. Та академія ґенштабу (валечна школа) є тільки для вибраних, для військових спеціялістів. Вона неприготовляє ціле населення до ведення війни; це завдання виконує військово-науковий інститут. Завдання УВНІ було б дуже важне. Біля нього повинні би скупчитися всі інтелектуально-практичні сили українського народу, як то: воєнні, політики, духовні, промисловці, інженери, техніки, хеміки, лікарі, орґанізатори, економісти, фінансісти, аґрономи, торговці, правники, фільософи, психольоґи, поети, письменники, літератори, історики, мистці, ґеоґрафи, ґеольоґи, будівничі, педаґоґи, бібліографи, видавці книг, публіцисти, журналісти, актори (театральні й фільмові), співаки і т. д. УВНІ в першу чергу розвинув би чинність літературно-видавничу, видаючи — скажимо, місячник під назвою »Військові проблеми«. Він би поспішив видати твори оріґінальні та переклади по стратеґії, оперативному мистецтві, тактиці, військовій техніці, орґанізації та економиці,

Студенти-спортовці!

Щодня читайте „Нову Свободу“

Висилайте точно передплату „НОВІЙ СВОБОДІ“

СПОРТ

Редаґує: ВАСИЛЬ ФЕДАК

Спортовці до праці!

В неділю 12. III. 1939 р. відбулися загальні збори У.Т.С.-у і тим самим вже мусить початись праця. Всі клюби, які зголосилися у спортовій редакції, нехай забіраються до праці, а інші нехай зголосяться. Праця мусить початись зараз, не можна робити перерви, бо час не чекає. Приготовляйте виряд для копунів (футбалістів) і для відбиванки (волейболу). Зачинай же робити заправу і тренінґи. Нехай не буде місточка, яке ж мало би свойого клюбу. Праці перед нами багато. Ми мусимо будувати все від початку, тож даваймо тревалі і сильні підвалини, щоб будівля наша стояла по віки і ніхто її не переміг. Так до праці. Закотіть усі рукави і працюйте солідно.

До побачення з вами на народнім бігу навпростець 26. III. 1939 в Хусті.

Недільні змагання чеської ліги дали такі висліди:

Славія—Жіденіце	0 : 0
Пільзень—Пардубіце	2 : 2
Острава—Кладно	5 : 0
Спарта—Наход	8 : 1
Батя—Лібень	4 : 3

Змагання Вікторія Ж.—Братіслава не відбулись бо Словацький футбольний союз заборонив Братіславі грати.

Таблиця ліги виглядає по змаганні 12. III. так:

1. Спарта	13	10	1	2	53:16	21
2. Славія	11	8	2	1	50:19	18
3. Пардубіце	13	7	2	4	35:28	16
4. Пільзен	14	6	4	4	44:38	16
5. Батя Злін	14	7	2	5	40:37	16
6. Жіденіце	13	4	6	3	24:18	14
7. Острава	14	6	2	6	24:28	14
8. Кладно	12	4	4	4	26:38	12
9. Братіслава	13	4	2	7	23:30	10
10. Наход	12	3	1	8	22:40	7
11. Вікторія Ж.	12	2	2	8	27:43	6
12. Лібень	13	1	2	10	23:53	4

Мадярська ліга

Ференцварош—Немзеті	3 : 3
Гунґарія—Електромош	1 : 2
Сіркетаксі—Будафок	4 : 4
Зуґльо—Уйпешт	2 : 4
Сеґед—Бочкай	6 : 0
Кіншешт—Сольнок	2 : 0

Спортові новинки

Змагання в скоках в Пляніці в Югославії. На змаганнях в Пляніці виграв німець Брадль скоками 59, 58.5, 57.5 м другий був югославянин Повчелак зі скоками 53, 53, 52.5 м.

На змаганнях в Каїрі о мистецтво світа в столовім тенісі здобула мистецтво Ч.С.Р., яка перемогла у фіналі Югославію 5 : 1.

Легко-атлетична референтура У.Т. С-у улаштовує в неділю 26. III. народній весняний біг навпростець.

Траса бігу від 2.5—3 км.

Тому взиває усіх спортовців приготовлятися до того бігу. Цей біг буде офіційним отворенням спортового сезону. В цьому бігу повинні взяти участь в першу чергу всі копуни (футболісти) та легко-атлети.

Про точне місце і час бігу подамо в пресі.

»Нова Свобода«, орган Українського Націон. Обєднання. Виходить щодня крім понеділка. Видає і редаґує: Ред. Колеґія. Відповід. і начальний редактор В. Гренджа-Донський. Адреса редакції й адміністрації: Хуст, Славянська вул. ч. 1. — Число телефону 128. Число чекового конта: Прага 95.625. — Уживання газетних марок дозволила Дир. пошт й телеґр. в Ужгороді під ч. 469-R 38. — Рукописів редакція не звертає й застерігає собі право приймані статті скорочувати та не поміщувати. — Передплата: Чехо-Словаччина місячно 15 Кч, квартально 45 Кч, піврічно 88 Кч, річно 175 Кч. Передплата від місячної ставки 15 Кч, річна 180 Кч. — Заграниця: Америка-Европа місячно один амер. доляр в рівновартостній валюті. Виняток Польща й Югославія. Польща 4 золоті місячно, квартал 12 зол., піврічно 24 зол., річно 45 зол. Югославія: місячно 25 дин., річно 300 дин. Гроші слати заграничними поштовими переказами на адресу адміністрації: Хуст Славянська вул. ч. 1. Карпатська Україна. — Державна друкарня в Хусті.

Цінник оголошень: За текстом звичайне оголошення 1/1 3.200 Кч, ½ стор. 1.600 Кч, ¼ стор. 800 Кч, 1/8 стор. 400 Кч. — Стоpінка оголошень має 4 шпальти. За 1 кв. мм шпальти 2.90 Кч. Оголошення в тексті за 1 кв. мм на 1 шпальту по 4.50 Кч. На першій сторінці за 1 кв. мм 5.80 Кч. — Ширина шпальти 6 мм. — Сторінка 26.5 см ширина і 41.5 см висота. При більших оголошеннях [illegible]